quate à Deo; si aum, subsistea identificatur cu volione, que re, est ipse Deus, cu suppots creatus, n distinguatur adque à subsistea ecce iam, n, distingueretur adque à Deo. Repugnaa pro vnioe stat, in eo, qd hec sit inca extremis, qd volloni intrincats nequit competere. Demu pro aliis modis constabit ex naa propria cuiuslibet alibi explananda.

Replicabis: potest Da. volio, ita ee eduo, vt ee dependea et receptio tri, in subto, n, aum dependea et receptio sui: pp. Nego, atq, tu qa. nequit eduo constituere tru dependentes in actu 2o, receptus in passo, quin ipsa sit dependea et receptio sui, sicut nequit creao, tru constituere independents à subto, quin ipsa sit depens ab alio.

Tum qa. nequit tru ince recipi in subto, quin detur rao fralis per qua recipiatur: hec aum rao fralis, que est eduo debet ince recipi in subto, sicut rao fralis, qua extrema ince vniuntur, debet eisdem, se ipso ince vniri.

Ob. 4: creao que eset divina volitio vt pote detrao tri pro insti A, v.g. dependeret à conioe in insti A; sd detrao dependens ab aliqua cdioe è cdionata: pp creao, que eset divina volio, eset detrao cdionata. Distinguo maior: dependeret à cdioe instis A, que eseni. inferret cdo, quo, n, inferret esen. nego, et tris inversis dicta minori, ng conseq.

Etenim, detrao ~~De~~ cdionata debet ex conceptu suo prescindere à positione, et n, positione cdionis, n, aum ita prescinderet divina volitio, que compatibilis n eet, cu eo qd instans A, n daretur pro sua mensura.

Ob. 5o: actio productiva est exercitiu phice ortu à principio productivo; sd divina volitio, nequit ee exercitiu phice ortu ab oipoa, tu qa. exercitiu distinguit debet à re detrata, tum qa. divina volitio est vt pote re, ipse Deus, nequit phisice oriri à Deo: pp. Confirmatur per nos, divina volitio creandi Angelus, n, est de facto illius actio creativa: pp nec de poli: nequit ee velle id raoe cuius de poli, ee n, de facto exerceat actionis munus.

Ad argutu distinguo maior: actio productiva pure phica est et ha cdo; phica simul et intentionalis nego: vnde n, vrgent neque minor neque eius proboes. Ad confiraoem, nego conseq cu adiuncto: probao equivoca nihil evincit; neque ee, diximus Deus de facto velle aliquem tru, respectu cuius, n, de facto, sd de poli, eius volitio exerceat munus actionis: qd diximus est, n, dari de facto, ee tam poles divinas volioes, que eset actio creativa tri, que cu ab eternitate eset tam, creao tri, n, pro eternitate, sd pro aliquo insti determinato.

Rao. aum, cur id de facto, n, eveniat, est vt dixi, qa. de facto creao Angeli, v.g. est eius durao successiva, et regapt, volionis Diae ee successivas: de poli vero, tru creatu à volioe divina, vel n, durare successive, l, durare per modos comitantes dictos.

Hic observa, qd predicta volitio, n, ideo prise eset creao Angeli, qa. eset volio existes ipsius: de facto ee, datur volio Da de existea Angeli, cu nequeat existere, quin Deus velit ipsius existere, et tam creatur, creatione adque dista à Da. volitione: eset ergo creatio Angeli, qa. efficaciter vellet Angelus pro insti determinato existere à Deo, independenter à subto, et speciali suo modo tendendi excluderet alias detraoes actuales, que inter se ipsas et Angelum mediarent.

Sectio IIIa. an sit polis creara cui connaalis sit virtus creandi?

Nulla creara de facto existente gaudere virtute naali creandi, nulla que de facto aliq creavet constat aperte ex sac. pag. Conciliis et Patribus, precipue Cyrillo, Augno. et Athanasio. qd hic vt certu suppono et offirmate defendo: an vo. sit polis creara que poset naaliter creare, vt caa, l, prialis, l, instrumentalis; Controversia est gravissima.

Inqua, nam Doctissimi Thomistae, et Scholiste con-ter que oes alii Dres fam Nri, quos extraneis, teste Dre Diaco Lusitano, trac. 2o, phices, num. 484. Affirmant, tam, Dres

Arriaga, Aguilar, Viñas, et alii etiam ex antiquioribus. Accedit ingeniosus semper, Spinula, disp. 1a. sec. vlma.

Dico: poss. est creat. cui connaturalis sit virtus creandi, ita vt natura sua ordinata sit ad creandum adhuc vt causa principalis. Pbt. Conclusio ratione cum efficaci in quibus de poss.: id debet concedi posse, in favorem Dei omnipotentis, quod evidenter non ostenditur contradictionem involvere; sed non ostenditur evidenter, involvere contradictionem huiusmodi creatura, vt argutorum solutione fiet clarum: ergo.

Subsectio Vnica, objectiones enerbantur.

Ob. 1°, authoritas Thomistarum et PP., asserentium, nulli creaturae competere virtutem creatricem. Respondeo Thomistas et PP. solum loqui de creaturis de facto existentibus, non de possibilibus: item, de virtute creativa à se, et independenti, quae soli Deo competit, et nulli creaturae adhuc poss. competere potest: quaecumque esset creatura, vt posse talis virtutis suae adhuc creativae haberet, non à se, sed à Deo.

Ob. 2°: modus operandi per creationem est proprius solius Dei: ergo nulli creaturae potest convenire. 2°: Deo debet concedi, modus operandi perfectimus cui, non aequet modus operandi creaturae; sed si esset poss. creatura creatrix, eius modus operandi, esset equalis modo operandi Dei: ergo. 3°: tam est proprium Dei, munus concurrendi ad operationes creaturae quae est proprium Dei modus connaturalis creandi; sed munus concurrendi ad operationes, nequit creaturae convenire: ergo aliter.

Ad 1um distinguo anteced.: modus operandi à se et independenter per creationem concedo antecedens; modus operandi per creationem dependenter ab alia causa nego, et consequentiam. Stet, ergo, quod illa creatura licet principaliter crearet, non crearet virtute à se, sed virtute habita à Deo, et cum dependentia ab illo: vnde modus operandi per creationem, huius creaturae, non esset equalis, modo perfectimo operandi Dei.

Hinc igitur constat solutio ad 2um et ad 3um, quod si aliquid probaret, probaret etiam, quod nec divinitus potest creatura aliqua, elevari ad creandum: eo quod nec divinitus potest aliam creaturae convenire munus concurrendi in genere causae 1ae.

Ob. 3°: si esset poss. talis creatura, esset diversi ordinis ab existentibus: ergo deberet de facto existere; aliter esset, ordo vniversi esset imperfectus, cum deficeret ei, aliquis gradus poss. entis. 2°: illa creatura non posset esse perfectior Angelo perfectissimo v.g. S.to Michaele; sed hic, non habet virtutem naturalem creandi: ergo nec illa. 3°: illa virtus creativa, esset spiritualis; cum virtus materialis, nihil posset operari independenter à materia; sed si esset spiritualis, non posset creare: ergo probatur, minor, quia crearet media volitione; sed haec non esset creatio: ergo.

Ad 1um distinguo anteced., nego consequentiam: multa esse, sunt possibilia perfectiora, rebus de facto existentibus, et tamen, non dantur de facto: ecur esset Deus tenebitur illa producere? Sic 2a. ipsius argutum posse est compleus sp.x, et tamen, non, datur de facto: falsa item, est, probatio consequentiae, quia non arguitur esse imperfectus ordinis vniversi, ex eo quod illi deficiat aliquid diversi ordinis: ad modum quo, licet in vniverso deficerent homines, ordo Angelorum, non esset imperfectus et manerem, quia nimirum homines, non pertinent ad ordinem, Angelorum.

Ad 2um 1°, nego maiorem: cum esse, ille Angelus, non sit creatura omnium perfectissima, non est cur illa alia, non posset esse perfectior. 2°. datis perfectissima, non est cur illa alia, non posset esse perfectior. 2°. datis pressis, nego consequentiam: stat esse, illa creatura, excedi in perfectione aliorum gra-tuum ab Angelo, et tamen habere virtutem creativam quam Angelus non habet.

Ratio est quia virtus productiva non arguitur ex maiori, aut minori perfectione entitativa: sic calor, imperfectior est adamante, et adamas, non potest producere calorem: Angelus est perfectior formica et tamen, non habet virtutem producendi talem, quam potest producere formica.

Ad 3um, in 1is poterat ratio maior, neque esse apparet repugnantia in eo quod res materialis, posset divinitus operari indepen-

penter à subto; ea tam admissa, nq mias, ee ditpro maxem phasis: crearet, media volitione, tanquq actione pducente nq; tanquq aplicante actione, quq extra se pduceret, ee n cuiq crearet tuy ddo: patet solio in Deo, qui licet sit subtaa spiritualima, media sui volitione, aplicat omnipoq suq ad operandq ee n operatur ea, tanquq actione.

Inubis: sine ocursu virtutis activq, nulla virtuq para, potest zem sustentare: go sine ocursu virtutis parq, nulla virtuq activa, potest zem efficere. Ng. coq discrimen e, qd oe qd patitur, patitur ab alio; at v. n. omne qd efficitur debet recipi in aliquo subto.

Ob 4o: ad creandq requitur virtuq infita; sd hec nulli creaq potest opetere: go. 2o mar: qui creat, debet vincere distaq, quq datur inter ee ee n, ee, cq extrahat efectq à nihilo sui; sd hec distaa est infinita; cq ee sit inter ohaditoa, est summa quq ee potest: go. Ostq: maior virtuq requitur ut caa pducat tuy, sine ocursu subti, quq ut pducat illq ocurrente subto; sd tota virtuq caq, quq ita est, requitur ut pducat tuy ocurrente subto: go ad pducendq illq sine ocursu subti, requitur virtuq infita. 2o. g. do ad pducendq efectq ocurrunt caa maalis, ee eficiens, si deficiat caa maalis, qtq virtutis deficit ex pte ipsius, tantq augetur ex pte eficientis: go deficiente oino caa maali, summe augebitur caa eficiens; sd aumentq summq, est infitq: go tunc caa eficiens habebit virtutq infitq; sd in creatione deficit oino caa maalis: go caa creans, debet ee, virtutis infitq.

Argutq mafste initatur in creaa educente, quq n, ac creans extrahit efectq ex nihilo sui, unde etiq debebat vincere infitq distaq, habere quapropterea infitq virtutq. De unde nq maq, ad qbaq ostq maue, nq maq, q. efectq solq distat per suq entitq à nihilo suiq; cuim, entaq efectq sit finita, ee efectq solq distat finite à suo n, ee.

Hinc distq pbaq inclusq, est summa quq ee potest inter ohaditoa ddo: quq ee potest abste nq; summa cuim distaq quq ee potest inter ohatoa semper pducetur in entitaq finitq: proterea n, ias infita, aut summa distaa, ac summa opsitio: Deq ee, infite distat ab intlu ceato, cq quo, n opsitur: unde licet inter ohatoa detur summa opso, n, tamen summa distaa.

Omisn maq, q. ut caa creet, solq debet atingere ee tu n, cuim, ee, ee n, ee illiq; cq que in utroque extremo stet distaa, adhuc si hec eset infita, n, deberet atingere distaq infitq. unde creaa creanq, n, requireret virtutq infitq: imo licet illq requireret ex hoc solq pbt tale creanq, fore infitq in aliquo tantq genere, quq creata n, implere, valde pbabile est.

Adst ohaoq, ostq pruiq, nq coq, cuiq n, recta illaq ostabit ex respoe ad 2q ad quq ostio anti; nq coq, ee coruit tota dificultas: ipitur, licet dicatur qd caa maalis deficiat oino, per hoc tam solq explatur qd deficit abste virtuq finita caq maalis; cum cuim debeat acrescere caq eficienti tantq virtutis, qtq deficit ex pte caq maalis, ut bene ait argutq, ex ipso clare ostat qd eficiens solq debet augeri finite ee n, tam, summe aut infite.

Ob 5o: oi actio debet dicere propationq cq suo pripio; sd creao n, dicit propationq cq pripo creato: go. Mr pbt: pripium creatq dicit aliquq ohaonq; sd hanc, n dicit creao, quq nec initur subto, nec aliqid aliud dponit: go. 2o efectq velissimus, illq caq velissimq debet tribui, sd tuq creatq est efectq velissimus: go.

Adst ditpro arq: debet dicere propationq in aliquo ddo, in aliquq nq, ee, sub eadq solue intla mile, nq coq, liquet que resppo ad pbaq. Solio ostat, tq q. multq actiones educq procedunt à Deo, quq subto initur; cq tam Deq nulli subto initur, tum; q. ista actio creaa à Deo pveniens, dependet à Deo ee à tro, ee tam Deq à nullo: actio igitur solq requirit propa-

tione cum subto, 2^a virtute operans.

Insuper actio creata, receptio suam
posses, cum qua aliqualis habet oppositionis: unde adhuc ex hoc capite
non esset improportionata suo termino. Ad 2um dist. maj., neg. min., pro
effectu esse vilissimo, l. intelligitur ratio abstracta entis, l. intelligitur
omne ens, et in utroque sensu, falsa est propositio: creatio esse ne-
quit respicere pro termino, rationem abstractam entis, quae est improducibilis.

Item, nos non dicimus creaturam creantis habiturum virtutis creandi, omne
ens: ad veritatem ergo, neque solutionis sufficit posse producere aliqua, li-
cet diceretur quod posset ipsa creare; sicut licet aliqua creatura
posset ipsa educi, non ideo potest educere omnia sed aliqua entia.

Obj. 6º: in quocumque ente incompleto, debet reperiri aliquid, quod soli
Deo tribuatur; sed hoc esset falsum, si esset possibilis creatura creans, hunc
esse, etiam tribuerentur termini creati: ergo. Probatur: ad Dei perfectionem spectat
quod ipse omne opus incipiat; sed hoc non ita eveniret si creatura
posset creare, tunc esse terminus ab ipsa creatus, non produceretur solo
a solo Deo: ergo.

Ad argumentum, distinguo maj., quod soli Deo tribuatur, per
exclusionem alterius causae dependentis a Deo nego; quod soli Deo tribua-
tur ut causa independenti, concedo, et hac ratione, non solum aliquid, repertum in
ente incompleto, sed totum ens incompletum et quodcumque aliud, quod primum
ce accipit esse, debet in sua productione tribui soli Deo.

Deinde
nego min., et distinguo maj.: hunc ut causa independ. tribuerentur termini creati
concedo; ut causa 2^{dae} creanti dependenter a Deo, nego. Ad probationem distinguo
maj., quod ipse ut causa prima et a quo dependet 2^a, omne opus
incipiat, concedo; quod ipse omne opus incipiat, ita ut excludat
causam 2^{am} simul etiam producentem effectum, cum dependentia a Deo, nego, et nata
min., distinguo eodem modo ejus probationem.

Nec quod effectus simul etiam
produceretur a causa 2^a, tollit, quod haberet ~~totum~~ suum esse eminenter
a solo Deo, quoniam scilicet, tota virtus causae 2^{dae} etiam esset a Deo,

quod et nihil aliud exigit Dei eminentia. Insuper argumentum et solutio
instantur in creatura de facto educente, cum esse, ipsa etiam simul educat
formas materiales et unionem de nihilo sui, non erit in ipsis, quod tribuatur
soli Deo, nec quod simul incipiat ab ipso.

Obj. 7º: recepta creatura quae opere-
tur ad intra, per actionem in se non receptam; possit etiam creatura quae ope-
retur ad extra, per actionem in aliquo subjecto non receptam. Consequentia videtur: similiter,
quia non est cur creatura operetur potius ad extra, quam ad intra; sed
operaretur potius ad extra, si operaretur per actionem creantem, seu
non receptam in subjecto: ergo. Deinde: quia actioni immanenti convenit recipi in
subjecto, non quia est immanens, sed quia est actio creans; sed etiam actio tran-
siens est creans: ergo. Major patet, quia in Deo, actus vitales sunt
operationes immanentes, et non recipiuntur in ipso.

Dico ante, nego
consequentiam, disparitas est, ipsa natura actionis: de ratione actionis immanentis
est recipi, seu manere, propterea quae dicitur immanens, quod idem est
ac, immanens in: itaque haec actio dicitur esse ad intra, quod non est aliud
quam esse intra principium, seu in illo recipi; de ratione vero actionis trans-
euntis est oppositum, scilicet, transire, ob hoc quae dicitur transiens; transire
autem, dicit esse actionem extra principium operans: unde non petit reci-
pi in subjecto.

Ad 2^{am} consequentiam probationem, nego maj., quia creatura supposita ignis ut pote
in substantia constituta in actu 2°, in se, seu ad intra, non operatur nisi acci-
dentia; ad extra vero producit substantiam, et perfectio actionis semper
cum mensuratur ex perfectione effectus, perfectior erit perfectio substantiae, quam
accidentis. Nec dices, quod illa creatura posset creare ad intra, quia
cum terminus ab ipsa productus adveniret ipsi, jam constituto in actu, esset
accidens: terminus autem, creabilis debet esse substantia.

Ad 2^{am} probationem similiter
nego maj., cujus probatio, non venit ad rem, quia cum operationes Dei ad intra
sint ipse Deus, proprie loquendo, non possunt dici immanentes; ali-
ter esse, diceretur, quod aliquid manet in se ipso. Dices, data maj., et dista-
min., distinguo totam: actioni transeunti convenit recipi, l. adhaerere, l.

inhæsive transeat; nario inhæsive nō.

Hoc idem dici potest de actione immanenti, ad hoc eē, ut maneret in subto, à quo fit, sufficeret, qd illi adhæreret per unioñ, &c; licet igitur de raōe creationis, q. actio creans esset recipi in subto, salvaretur hoc per adhæsionē in ipso, in quo, n̄ est inhærens: quandoquidē sine illo ita recipitur de facto, in tro creato actio creans &c. Adversarius.

Sectio IV.a quænam posint supernaāliter creari, aut educi?

Supo 1°: oino impole eē, qd idem tum, sive successive, sive simul, educatur et creetur per eandē actionē. 1.a pars Østat, q.a eduō ex Øceptu suo, se ipsa dependet à præsupposito subto, et creatio ex Øceptu suo, se ipsa à nullo præsupposito subto dependet: unde actio, quæ simul esset, creatio et eductio, se ipsa dependeret, et se ipsa, n̄ dependeret à subto, qd mafeste implat.

Østat 2.a pars q.a illa actio, si pro aliquo insti esset eduō, identificaret secū raōnē fralē, se ipsā dependendi à subto, in quo aliū insti, existeret habeat narīo, qid, qid cū ipsa est identifatū, ut est certū: unde ig in nullo insti poset existere, in quo, n̄ eset se ipsa dependens à subto, pro inde quæ in nullo poset eē creatio, vel si in aliquo creatio eset, ex se, ig identificaret secū, dependere se ipsa, et se ipsa, n̄ dependere à subto, variaret quæ pro diversitate instantiū essaj, qd totū est chimericum.

Supo 2°, qd ois fā substaālis naālis, potest divinitus creari, qd iam statuimus dispō. 3.a de frā substaāli, sec. 2.a, observaōe 3.a. His ita, Dico 1°: ois fā accidentalis naāliter educibilis (præscindendo pro nunc ab eduōe) potest supernaāliter creari. Østat q.a in hoc nulla est Ødictio: imme de facto, divinitus creatur Eucharistica qtitas, si quidē post Øsecraōē Øservatur per actionē independentē à subto præsupposito, cū n̄, detur panis inda, à qua dependebat.

Dico 2°: pole est, eduōē per aliā actionē supernaāliter creari, et creaōē, per aliā educi. Østat hæc. Øcluō ex supra dictis de pobilitate actionis, quæ aliā actionē trahet: et viremus, q.a ex eo solū sequeretur, qd creatio se ipsa, n̄ dependeret à subto, et à subto dependeret per eduōē, et ē Øa. de eduōe; sd hæc, Øtraōa n̄, sunt ut amplius Østabit: ergo.

Dico 3°: unio substaālis, imo et quivis alius modus, posunt supernaāliter creari. Østat 1°. argumto coi, in quoibus de polidus, 2°, q. n̄ minus frā substaālis naālis exigit à subto dependere, quā quilibet alius modus; sd potest Deus de poā absta, nam frā maāli 517 dependēs in actu 2°: ergo etiā cuilibet modo: item, q.a licet de essā modi sit eē afixus rei cuius est modus, hoc suffienter salvatur, quin habeat esen.t dependere ab ea, tanquā à subto inhæsionis, sd sufficit, qd dependeat ab illa, tanquā à tro adhæsionis; sic de facto, creatio est esen.t modus, adhærens tro, quin dependeat inhæsive à subto: hinc clare Østat, Øcluōē procedere de unioe, et quovis alio modo, sive sit, sive non eduō suī.

Dico 4°: implat eandē actionē eē simul creationē et eduōē adhuc respectu diversorū trorū. Patet, q.a ea actio, ut pote eduō, se ipsa, eset dependens suī ab aliquo subto; cū quæ eset, etiā, creatio, etiā se ipsa eset independens suī à subto: unde secū identificaret mafestā Øtradictionē.

Dico 5°: n̄ repugnat eundē tum, posse supernaāliter simul creari et educi per duas actiones totales, creans aliā, alterā educens. Øcluō, quo ad caput actionis totalis, Østat, præcipue apud nos, qui tuemur, posse eundē effectū etiā naāliter produci per duplem actionē totalē. Quo ad caput solum actionū ut creativæ et eductivæ, etiā Østat, q.a ille tum, eset dependens à subto per eduōē, et independens ab eo per creaōē: n̄ aliū eset dependens, et independens absolute: unde non involveret Øtradictionem.

Dico 6°: aīa ralis (quæ ut supponitur et ē certum est naā sua creabilis, creatur quæ de facto) potest supernaāliter